

E-post den 2. januar 2012

Odderen i Vestsjælland

Odderen er sidst registreret på Sjælland i 1967. Ingen har siden set odderen. Ingen trafikdræbte, rusedrukne eller tilskadekomne oddere er siden indleveret til Zoologisk Museum eller andre myndigheder.

To biologer i Vestsjællands Amt fandt i december 1994 "et noget udtrådt ekskrement, der blev sendt til DMU. 99 % sikkerhed for, at det var odder" (Kilde: "Odder (Lutra lutra L.) genfundet på Sjælland" i Flora og Fauna (2): 41-46, Århus 1996)

To biologer (med tilknytning til DMU) arbejdede i 1995 som odderkonsulenter for Vestsjællands Amt i forbindelse med udpegningen af habitatområder i amtet. De fandt 2-3 ekskrementer. Odderen var således genopstået i amtet til trods for, at Danmarks Miljøundersøgelser (DMU-DCE) Skov- og Naturstyrelsen (SNS-NST) i 1994 skrev i rapporten "Genudsætning af indbragte unger (Lutra lutra) ", at "odderen ikke findes mere hverken på Sjælland eller Fyn".

DMU monitorerede 99 lokaliteter i Vestsjællands Amt i april 1996 uden at finde et eneste odderspor eller – ekskrement, mens en biolog (med tilknytning til DMU) i maj 1996 fandt 1-2 spor.

Der blev i 2000 udarbejdet en odderrapport på Københavns Universitet om odderen i Vestsjælland. Den biologistuderende fandt 2-3 ekskrementer, der ligesom i 1995 og 1996 udokumenteret skulle fastslå, at der var en odderbestand i amtet.

To DMU-biologer fandt i forbindelse med NOVANA-2004 2 oddereksekrementer i Vestsjælland. De to ekskrementer blev indleveret i november 2004 på Biologisk Institut, Københavns Universitet, hvor de blev dna-analyseret. Det viste sig at være et ilder- og et minkeksekrement. Det var første gang, at DMU blev undersøgt udefra!

Danmarks Naturfredningsforening (DN) opfordrede derefter i vinteren 2006 frivillige til at deltage i en odderundersøgelse i Vestsjælland. Der blev fundet 25 ekskrementer, som DMU har dna-analyseret. De 8 ekskrementer hævdes at stamme fra odderen.

Genudsætning af 5 jyske rehabiliterede oddere

DN fik den 15. december 2009 Skov- og Naturstyrelsens tilladelse til at genudsætte 5 jyske oddere i Vestsjælland. Der befandt sig dengang 5 oddere i AQUA, og det var disse oddere, der skulle indgå i et genudsætningsprojekt. Odderne slap imidlertid ud i friheden, før et genudsætningsforløb var startet, hvilket har udskudt projektet. Det hed sig dengang, at de 5 jyske oddere skulle supplere den sjællandske (fiktive) odderbestand.

Der var ellers flere advarsler imod genudsætningen af de jyske oddere. Således advarede DTU Veterinærinstituttet imod at flytte odderne, da der er vildtsundhedsmæssige risici ved at flytte oddere fra fangenskab til naturen (J.nr. 09/04226)

Professor ved Institut for Veterinær Sygdomsbiologi, KU, Kurt Buchmann redegjorde for, at risikoen stiger for, at mennesker bliver smittet med lever-ikke-parasitter, der udløser betændelse, hvis oddere bliver sat ud i den danske natur (Kilde: Videnskab.dk den 29. april 2010)

DMU-seniorforsker Liselotte W. Andersen har forklaret, at hvis man tilføjer oddere fra Jylland for at udbygge den sjællandske bestand, vil man få en krydsning mellem de to bestande. Så hvis man vil bevare den særlige sjællandske odder, er det en dårlig idé" (Kilde: DMU-Nyt årgang 9, nr. 8 den 8. juni 2005)

Forskningschef Aksel Bo Madsen, DCE, er i artiklen "Der er odder overalt – i Jylland" den 1. april 2011 citeret for at have udtalt, at "antallet af oddere i Danmark er steget fra i alt 200 i 80'erne til et i 2011 anslået tal på 2500 oddere". Der er ikke foretaget en eneste odderundersøgelse, der fastslår dette antal.

Odderbestanden kan overhovedet ikke blive så stor som 2500 i den periode, når man samtidig iagttager antallet af indleverede døde oddere. En bestandsudvikling af den størrelsesorden vil kræve, at odderens dødelighed i hele perioden skal være 2-3 %, hvilket er helt usandsynligt, da det er mindre end det halve af andre landes erfaringer samtidig med, at disse lande har en meget lavere trafikfrekvens, der er den altafgørende faktor for oddernes dødelighed. Det vil samtidig kræve en fødselsrate, der ligger langt over den kendte for odderen, hvor en kønsmoden hunodder gennemsnitligt føder 2 unger hvert andet år.

Derfor bør de oddere, der indleveres i Jylland, forblive i Jylland.

Professor Peder Agger er i artiklen "Helt i skoven" i Jyllands-Posten den 4. oktober 2009 citeret således: "Jeg kan godt huske, hvordan vi fik opfordringer til at udtrykke os mere positivt. Frem for at sige, at odderen er gået tilbage, skulle vi sige, at nu går odderen ikke helt så meget tilbage, som den har gjort tidligere. Nogle gange udtrykker Miljøministeriet sig efter min opfattelse nærmest hysterisk optimistisk". Jeg er helt enig med Peder Agger i vurderingen af den anvendte retorik!

Oddere i et dømt-til-døden-projekt

Biolog Bo Håkansson (DN) har i artiklen "Odderudsætning venter på trafikofre" i Nordvestnyt den 22.11.2011 udtalt, at fem udsatte oddere ikke i sig selv giver grundlag for en ny odderbestand på Sjælland. Det skal opfattes som et pilotprojekt, hvor DN vil se hvordan odderne agerer og vurdere, om der er grundlag for at opbygge en ny bestand. Der skal 30-50 dyr til, hvis det skal batte noget".

Det er ikke længere et spørgsmål om at supplere den sjællandske odderbestand. Man tror simpelthen ikke på, at der er en odderbestand på Sjælland. Når der skal 30-50 oddere til, hvorfor har Naturstyrelsen da givet sin tilladelse til at genudsætte 5 jyske oddere?

Bo Håkansson afviser ifølge Nordvestnyt presseforlydender om, at der vil blive sat oddere ud i Åmose-systemet til foråret. "Man griber ikke ind i dyrenes liv, når de har unger. Og tidspunktet vil afhænge af, hvornår man har rådighed over fem egnede oddere – enten pensionærer fra AQUA's rekreationsafsnit eller oddere, der er indfanget til formålet i den jyske natur. At indfange oddere til formålet vil dog kræve en ny tilladelse fra Naturstyrelsen. Den tilladelse kan jeg frygte, at NST uden videre er parat til at udstede, ligesom styrelsen udstedte tilladelsen til DN. Det er en fuldstændig meningsløs disposition, et "dømt-til-døden-projekt" for de oddere, der skal udsættes i Vestsjælland. De udsættes til et område med en stor trafik- og befolkningstæthed. Ingen tror alligevel på, at der er en oddebestand, hvilket var grundlaget for tilladelsen!

Det er ikke undersøgt, hvorfor odderen er forsvundet fra Sjælland. Man har i 15-16 år udokumenteret hævdet, at der er en oddebestand, så er man fri for at tage stilling til, hvorfor der ingen oddere er observeret i Vestsjælland siden 1967!

Odderen er og har siden 80'erne været et politisk projekt, hvor det har drejet sig om at få den danske oddebestand boostet i vejret. Danmark er det eneste land, hvor oddebestanden er steget så eksplosivt. DMU har ikke kunnet forklare og dokumentere den stigende oddepopulation, der ukritisk udbredes i de danske medier.

Det Danske Oddeinstitut opfordrer Folketingets Miljøudvalg og Miljøministeren til at forhindre, at der eksperimenteres med udsætning af jyske oddere, så længe der ikke er en faglig, grundig dokumentation for udviklingen i bestanden i Jylland og på Sjælland.

Mange hilsner
Jane Nordstrand
Det Danske Oddeinstitut